
Kyrkomötet
Motion 2019:40
av Berth Löndahl m.fl.

Utredning om Svenska teologiska institutet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att tillsätta en oberoende utredning vars syfte är att utvärdera Svenska teologiska institutets samlade verksamhet. För att garantera utredningens opartiskhet måste den göras av en person utan koppling till kyrkokansliet. Denne måste även vara väl insatt i forskningsområdet judisk-kristna relationer,
2. uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en femårig strategisk plan som tydliggör hur judisk-kristna relationer i Svenska kyrkan kan fördjupas,
3. uppdra till kyrkostyrelsen att precisera hur samtalsdokumentet *Guds vägar* under de kommande fem åren ska bli känt, läst och omsatt i praktiken på alla nivåer i Svenska kyrkan.

Motivering

I dialogen mellan kristendom och judendom har Svenska teologiska institutet i Jerusalem (STI) haft en viktig roll alltsedan det grundades 1951. STI har varit en välkänd mötesplats för forskare, präster och många fler. Dess betydelse för att öka förståelsen mellan judendom och kristendom, för att tolka den gemensamma bibeltexten (Gamla Testamentet för kyrkans del) men också se den judiska bakgrunden i Nya testamentet kan inte överskattas. På STI har möten skett och teologiska diskussioner förts, kurser, konferenser och studiedagar anordnats för att främja relationen mellan kyrka och judendom.

Behovet av ett teologiskt institut som har till huvuduppgift att bekämpa antisemitism och att främja judisk-kristna relationer är om möjligt än större i dag, då vi ser en ökande antisemitism i såväl Sverige som i hela världen. I exempelvis Malmö har den blivit allvarlig och fått som följd att många judar lämnat staden.

Det arbete som funnits på STI måste fortsätta och fördjupas, vilket även debatten under det gångna året om STI:s framtid har visat. STI har i medierna uppmärksammats på olika sätt, inte minst utifrån att dels Jesper Svartvik, innehavare av Krister Stendahls professur i religionsteologi vid Lunds universitet och STI 2009–2018, har lämnat sin tjänst, dels utifrån avtalet och samarbetet med Lunds universitet. Trots många inlägg från såväl flera teologiskt väl meriterade personer (som förre direktorn vid STI, professor Bo Johnson och biskop Biörn Fjärstedt) som svar från kyrkostyrelsens båda viceordföranden (17/1 och 24/5 2019) tycks ändå mycket vara oklart.

Vi menar därför att en oberoende utredning måste tillsättas med syfte att utvärdera STI:s samlade verksamhet. För att garantera utredningens opartiskhet måste den göras av en person utan koppling till kyrkokansliet. Denne måste dessutom vara väl insatt i

forskningsområdet judisk-kristna relationer. Utredningen behöver även undersöka huruvida de utfästelser som kyrkostyrelsens båda viceordföranden har gjort i sina svar i Kyrkans tidning förverkligas, då de skriver att ”vi vill återigen försäkra ... om att inriktningen står fast – den judisk-kristna dialogen vid STI är lika levande som tidigare”.

För att klargöra uppdraget på längre sikt behövs även en förslagsvis femårig strategisk plan som tydliggör hur judisk-kristna relationer i Svenska kyrkan ska fördjupas, såväl på STI som i övriga sammanhang.

Samtalsdokumentet *Guds vägar* har tagits fram men behöver göras känt än mer. Därför krävs det en förnyad insats under de kommande åren för att *Guds vägar* ska bli känt, läst och omsatt i praktiken på alla nivåer i Svenska kyrkan.

STI:s betydelse för undervisningen i Svenska kyrkan om judendomen, om det gemensamma arvet i Skriften och dialogen med judendomen är mycket stor. STI är både en plats för dialog och för undervisning av dem som har att undervisa.

Bunkeflo den 23 juli 2019

Berth Löndahl (FK)

Leif Nordenstorm (FiSK)

Leif Nordlander (FK)

Anders Roos (POSK)

Håkan Sunnliden (FK)